

напредъ отъ всички-тѣ случаи на *антиномически-та* столкновенія на доказателства-та. *Антиномій* же се називавать такива логически обраци, въ които заключеніе-то за единъ и сѫщый предметъ противорѣчи на заключеніе-то другаго. — Въ Логика-та бы были неизбѣжни такива противозаконія, ако мы бы се съгласили и прѣели че *опытно-то* доказателство е возможно безъ участіе-то на умъ-та, или *умствено-то* — безъ участіе-то на опышъ-та. Не бы было слѣдователно совсѣмъ логически право, ако разумъ-тъ слушаше само умъ-ть; и — таковимъ образомъ се трудаше напримѣръ да доказва: че свѣтъ-тъ е безкраенъ по пространство и време. Тѣй сѫщо не бы было право ако онъ слушаше само *чувство-то* и доказваше че сѫщій тойзи свѣтъ по време-то има начало, а по пространство-то е ограниченъ. Такива же противорѣчія не могатъ да произлѣзжатъ само въ тоя случай, когато умозрѣніе-то и опытъ-тъ не ще доказватъ *всѣки свое-то*; по и двѣ-тѣ заедно да доказватъ *общо-то*, кое-то изисква идея-та на предметъ-тъ, и кое-то се полага за начало на наука-та; и — само таковимъ образомъ и подъ туй условіе разумъ-тъ ще е въ состояніе да мисли *едно* и *сѫщо* за единъ и сѫщый предметъ.

Забѣлежка 34) Подобни логически погрѣшки и противозаконія се правятъ отъ всички-тѣ почти наши съотечественици; защото по стари-тѣ отъ тѣхъ като не имали въ младостъ-та си време-то и средства-та за да си образуватъ умъ-тъ и да се просвѣтятъ, а сегиѣ като дошли на врѣсть, имали случаи, като градонаачалници, или пѣрвенци, или каквито и да сѫ, да придобилятъ въ разстояніе-то на едно джлго време *опишани познанія*. Спорядъ сегашни-тѣ же времена и средства много млади Бѣлгарчета се изучватъ и умствено се